

AZ AMERIKAI ALKOTMÁNYOZÓ GYŰLÉS ELSŐ MUNKANAPJÁNAK 234. ÉVFORDULÓJÁRA

BEKE-MARTOS JUDIT

Az MTA-ELTE Joggötörténeti Kutatócsoport (ELKH) blogja

A SZERZŐ:

DR. BEKE-MARTOS JUDIT

Az MTA-ELTE

JOGTÖRTÉNETI KUTATÓCSOPORT

TUDOMÁNYOS MUNKATÁRSA

JUDIT.BEKE-MARTOS@RUB.DE

2021. május 25.

1787. május 25-e pénteki napra esett. Éppen ma 234 éve, ezen a napon kezdte

meg munkáját az az amerikai Alkotmányozó Gyűlés, amelynek eredménye a mai szövetségi alkotmány lett. Az amerikai kolóniák 1776. július 4-én adták ki a Függetlenségi Nyilatkozatot, melyben felsorolták az angol királytól elszenvedett sérelmeiket és kijelentették az anyaországtól való függetlenedésüket, illetve a kolóniák állammá való átalakulását.¹ Ezek az államok az 1777-ben írt és 1781-ben hatályba lépő Konföderációs Cikkelyek III. cikke értelmében „szoros baráti társulatra” léptek egymással.² A Konföderáció azonban, ahogy az annak alapjául szolgáló Cikkelyek is számos hiányossággal bírt és átdolgozásra szorult. A Konföderációs Cikkelyek módosítása céljából való gyűlés összehívását

szorgalmazó lobbitevékenységet számos vezető államférfi, így például James Madison és Alexander Hamilton is támogatta.

A Konföderációs Cikkelyek értelmében ülésező törvényhozás, a Konföderációs Kongresszus 1787. február 21-én határozatot fogadott el, melyben gyűlés összehívását indítványozta. Ennek a gyűlésnek azonban az volt az egyetlen feladata, hogy a Konföderációs Cikkelyeket módosítsa. Ilyen módon a delegáltak hatásköre kizárólag erre a tevékenységre terjedt ki.³ A reformok szükségességét sokan értették, hiszen a Konföderáció nem tudott igazán egységként működni, nem rendelkezett közös végrehajtható hatalommal és az államok által fizetendő anyagi hozzájárulás behajtása is akadozott. A szorosabb együttműködést

mégis sokan elleneztek, mert féltették ifjú és törekény önállóságukat. Véleményük szerint fölösleges volt kivívni függetlenségüket, ha ezzel csupán annyi változást értek el, hogy a brit Parlament helyett az amerikai Kongresszus adóztatja őket.⁴

A kongresszusi határozat május második hétfőjét

jelölte ki az Alkotmányozó Gyűlés kezdőnapjának, ami 1787. május 14-e volt. Ezen a napon gyűltek össze az államok azon delegáltjai, akik már megérkeztek a tanácskozás helyszínére, Philadelphiába. A korabeli szabályok értelmében azonban bármilyen grémium határozatképességéhez a képviseltek több mint felének jelenléte volt szükséges. Az Alkotmányozó Gyűlésre vonatkozóan ez a 13 államból hét képviselést igényelt. Amennyiben egy delegált jelen volt egy államból, akkor az az állam képviseltnek tekintett. Azonban május 14-én nem volt még meg a határozatképesség, kevesebb, mint hét állam képviselői voltak jelen. Így tehát május 14-étől kezdve minden nap összegyűltek a Philadelphiában tartózkodó delegáltak, megállapították a megfelelő jelenlét hiányát és berekesztették az ülést arra a napra.⁵ A kongresszusi határozat kiadását követően megkezdett, háttérben zajló tárgyalások a lehetséges módosításokról, tervezetekről és javaslatokról, melyek a májusi találkozót megelőzően levélváltásként zajlottak, a határozatképesség eléréséig különböző philadelphiai

fogadókban folytatódta. Így James Madison, az Alkotmány atyjaként is ismert virginiai politikus már a gyűlés megkezdése előtt elkészítette az első szövegtervezetet egy új alkotmányhoz. Többek között ezen javaslat, a későbbi ún. *Virginia Plan* részleteit magyarázta 1787. április 16-án George Washingtonnak írt levelében, külön kiemelve a Konföderáció hiányosságait az államok együttműködése és a végrehajtó hatalom teljes hiányának terén.⁶

Az Alkotmányozó Gyűlés első munkanapja, amikor a szükséges hét állam

képviselői mind jelen voltak, 1787. május 25-e volt. A Gyűlés sorra meghallgatta és megvitatta a Madison-féle virginiai tervezetet, a Charles Pinckney-féle tervezetet, a New Jersey tervet, illetve Alexander Hamilton tervét, majd viták és kompromisszu-

mok után az Alkotmány első tervezetét.⁷ Amikor a szükséges alapokban egyetértésre jutottak a delegáltak, egy külön kijelölt öt tagú stílusért felelő bizottság⁸ 1787. szeptember 15-én előterjesztette szavazásra a végleges szöveget, amelyet a delegáltak elfogadtak és szeptember 17-én aláírtak.⁹ Az Alkotmányozó Gyűlés szerepe az amerikai alkotmány és így a máig ezen az alapon működő Amerikai Egyesült Államok történetében a mai napig szinte egyedülálló. Benjamin Franklin, a Gyűlés korelnöke és mélyen tisztelt delegáltja nyilatkozott úgy, hogy bár az új dokumentum nem tökéletes, az adott célra nagyon is megfelelő és kérte a jelenlévőket, hogy aláírásukkal adják meg az esélyt arra, hogy maradáóságát bizonyíthassa.¹⁰

Hivatkozások:

¹ Declaration of Independence, In HALL, Kermit L. – FINKELMAN, Paul – ELY, James W. Jr.: *American Legal History - Cases and Materials, 4th Ed.*, New York, 2011, Oxford University Press, 93.p.

² "The said states hereby severally enter into a firm league of friendship with each other, (...)" Art. III. Articles of Confederation, In KAMMEN, Michael (ed.): *The Origins of the American Constitution - A*

Documentary History, US, 1986, Penguin Books, 10.p.

³ A Kongresszus 1787. február 21-i ülésének feljegyzése, In https://avalon.law.yale.edu/18th_century/const04.asp (2021.05.17.)

⁴ BOWEN, Catherine Drinker: *Miracle at Philadelphia*. New York/Boston, 1986, Back Bay Books, 10-11.p.

⁵ BOWEN 1986. 17.p.

⁶ KETCHAM, Ralph (szerk.): *The Anti-Federalist Papers and the Constitutional Convention Debates*. New York, 2003, Signet Classics, 4.p.

⁷ KAMMEN 1986, 25-26.p.

⁸ Az ún. Committee of Style and Arrangement tagjai William Samuel Johnson, Alexander Hamilton, Gouverneur Morris, James Madison és Rufus King voltak. Bowen 1986, 234.p.

⁹ KAMMEN 1986, 38.p.

¹⁰ Benjamin Franklin's final speech in the Constitutional Convention, 17 September 1787 In: <http://jefferson3volumes.princeton.edu/?q=content/benjamin-franklins-final-speech-constitutional-convention-17-september-1787> (2021.05.22).

Képek elérhetősége:

1. oldal: Independence Hall, Philadelphia, Pennsylvania, USA,

Fotó: Beke-Martos Judit ©

2. oldal: National Constitution Center, Philadelphia, Pennsylvania, USA,

Fotó: Beke-Martos Judit ©